

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра цивільно-правових дисциплін
Кафедра економіко-правових дисциплін**

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ

**КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
«ПРИВАТНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І
ЗАСТОСУВАННЯ», «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО
ПРАВА»**

Статус дисциплін	<i>обов'язкова/вибіркова</i>
Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Галузь знань	<i>08 Право</i>
Спеціальність	<i>081 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Форми здобуття вищої освіти	<i>заочна (за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб)</i>

УДК 347.2/.9(076.5) + 347.724(076.5)

Рецензенти:

Наталія ОНІЩЕНКО – директор політико-правового коледжу "АЛСКО", доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, заслужений юрист України;

Лариса ГЕРАСИМЕНКО – т.в.о. завідувача кафедри оперативно-розшукової діяльності та національної безпеки Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор.

Укладачі:

Анжела КАЛІНЮК – завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, доктор філософії, доцент;

Валентина МИРОНЕНКО – професор кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, професор;

Анатолій ФАЇЗОВ – завідувач кафедри економіко-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент;

Павло БОРЦЕВИЧ – професор кафедри економіко-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент.

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології 06.02.2025 року, протокол № 2.

Обговорено та схвалено Вченою радою Національної академії внутрішніх справ 25.02.2025 року, протокол № 5.

Програма призначена для забезпечення підготовки здобувачів ступеня вищої освіти магістр в Національній академії внутрішніх справ до атестації з комплексного екзамену з навчальних дисциплін «Приватне право: практика тлумачення і застосування», «Актуальні проблеми корпоративного права» за спеціальністю 081 «Право» (за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб).

Програма атестації здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр складається з таких структурних елементів: змісту; програм навчальних дисциплін; вимог щодо засвоєння рівня та обсягу компетентностей здобувачами вищої освіти; методики проведення атестації та критеріїв оцінювання; орієнтовного переліку теоретичних питань та практичних завдань, що виносяться на атестацію; списку рекомендованих джерел.

© А. Калінюк, В. Мироненко, В. Фаїзов та інш., 2025

© Національна академія внутрішніх справ, 2025

ЗМІСТ

1. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	4
2. ВИМОГИ ЩОДО ЗАСВОЄННЯ РІВНЯ ТА ОБСЯГУ ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА ІНШИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	10
3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ	13
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	15
6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	28

1. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

1.1. ПРИВАТНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ

Тема 1. Загальне вчення про приватне право

Поняття приватного права. Його відмінні ознаки від публічного права.

Наукові погляди на розподіл галузей права у системі права України.

Предмет, метод та система приватного права.

Поняття, види і структура норм приватного права та їх дія в часі, просторі, за колом осіб.

Особливості регулювання приватних правовідносин в Україні. Проблеми та перспективи правозастосування у сфері приватних правовідносин.

Джерела приватного права.

Поняття принципів приватного права та їх значення.

Поняття та правовий аналіз цивільних особистих немайнових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.

Передумови виникнення цивільних особистих немайнових правовідносин.

Елементи цивільних особистих немайнових правовідносин.

Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері особистих немайнових правовідносин.

Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду.

Тема 2. Правовий статус учасників приватно-правових відносин

Суб'єкти цивільного права та учасники цивільних правовідносин. Фізична особа - суб'єкт цивільних відносин. Правосуб'єктність фізичної особи. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних прав фізичних осіб. Цивільна дієздатність фізичних осіб, зміст та її види. Емансипація неповнолітніх. Проблема індивідуалізації фізичної особи. Фізична особа-підприємець. Право фізичної особи на здійснення підприємницької діяльності.

Проблематика конструкції «юридичної особи». Ознаки юридичної особи. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Проблема систематизації юридичних осіб. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Правова природа установчих документів юридичної особи.

Публічно-правові утворення як учасники цивільних відносин. Держава Україна, Автономна Республіка Крим, територіальні громади як учасники цивільних правовідносин. Цивільна правосуб'єктність держави.

Тема 3. Право власності: практика тлумачення та застосування

Поняття та правовий аналіз правовідносин власності, їх сфера та межі регулювання.

Передумови виникнення правовідносин власності, їх види.

Елементи правовідносин власності.

Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері правовідносин власності.

Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду.

Тема 4. Спадкове право: практика тлумачення та застосування

Поняття та правовий аналіз спадкових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.

Передумови виникнення спадкових правовідносин, їх види.

Елементи спадкових правовідносин.

Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері спадкових правовідносин.

Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду.

Тема 5. Теоретичні та практичні проблеми сучасного господарського права

Поняття господарського права як галузі права. Історія господарського права. Предмет регулювання господарського права. Поняття господарської діяльності, її види (підприємницька та некомерційна). Законодавче визначення господарської діяльності. Методи господарського права: поняття та види.

Наука господарського права: її предмет та система. Основні правові категорії і поняття господарського права. Принципи господарського права та їх значення для регулювання господарської діяльності. Поняття, ознаки і зміст господарських правовідносин. Критерії класифікації і види правовідносин в сфері господарювання.

Тема 6. Суб'єкти господарського права: сучасний стан правового регулювання

Поняття і ознаки суб'єкта господарювання. Господарські організації, громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які здійснюють господарську діяльність та зареєстровані відповідно до Закону як підприємці; філії, представництва, інші відокремлені підрозділи господарських організацій (структурні одиниці), утворені ними для здійснення господарської діяльності. Критерії класифікації і види суб'єктів господарювання.

Поняття і значення способів заснування суб'єктів господарського права. Порядок та етапи створення суб'єкта господарювання. Державна реєстрація: порядок та зміст. Документи, які подаються для державної реєстрації.

Підстави та порядок припинення господарської діяльності. Добровільне та примусове припинення діяльності.

Ліквідація та реорганізація суб'єктів господарювання. Підстави і порядок проведення ліквідації. Задоволення вимог кредиторів при ліквідації.

Поняття банкрутства. Заходи щодо запобігання банкрутству суб'єктів підприємництва. Процедури, що застосовуються до неплатоспроможного

боржника: розпорядження майном боржника; мирова угода; санація (відновлення платоспроможності) боржника; ліквідація банкрута.

Особливості правового статусу громадянина - підприємця.

Особливості юридичних осіб господарського права як суб'єктів господарювання. Підприємство. Казенне підприємство. Державне унітарне підприємство. Державне комерційне підприємство. Акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства. Виробничий кооператив. Приватні підприємства. Особисте селянське господарство. Фермерське господарство. Орендне підприємство. Іноземне підприємство. Господарські об'єднання: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни, інші об'єднання підприємств, передбачені законом. Асоційовані підприємства. Холдингові компанії.

Тема 7. Практика тлумачення та застосування норм приватного права що регулюють договірні відносини у сфері цивільного права

Поняття та правовий аналіз зобов'язальних правовідносин, їх сфера та межі регулювання.

Передумови виникнення зобов'язальних правовідносин, їх види.

Елементи зобов'язальних правовідносин.

Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері зобов'язальних правовідносин.

Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду.

Тема 8. Практика тлумачення і застосування норм приватного права, що регулюють недоговірні відносини у сфері цивільного права

Правове регулювання зобов'язання з публічної обіцянки винагороди: поняття і види. Умови виникнення зобов'язання із публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу, його суб'єкти. Зміст завдання, строк (термін) його виконання. Права та обов'язки суб'єктів зобов'язання із публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Підстави припинення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.

Правове регулювання зобов'язання, що виникають з публічної обіцянки нагороди за результатами конкурсу: поняття, суб'єкти, предмет. Оголошення конкурсу. Зміна умов конкурсу. Переможець конкурсу. Права та обов'язки суб'єктів правовідносин, що виникають з публічної обіцянки нагороди за результатами конкурсу. Виплата нагороди (премії). Припинення правовідносин за конкурсом.

Правове регулювання зобов'язань із вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Поняття, суб'єкти, умови виникнення зобов'язань із вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Права та обов'язки суб'єктів зобов'язань, що виникають із дій, які вчиняються в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Порядок та підстави відшкодування

витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

Правове регулювання зобов'язань, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

Особливості зобов'язань, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи: умови виникнення, сторони.

Правове регулювання зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Поняття, підстави виникнення, сторони і зміст зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Права й обов'язки сторін зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Правове регулювання зобов'язань із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Види зобов'язань із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Суб'єктний склад, предмет, умови виникнення та зміст зобов'язань із набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Безпідставно набуте майно, що не підлягає поверненню.

Тема 9. Практика тлумачення та застосування норм приватного права, що регулюють відносини в сфері найманої праці

Сучасні наукові підходи до проблем єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин.

Об'єктивні та суб'єктивні чинники регулювання особливостей праці окремих категорій працівників.

Правові ознаки, що характеризують найману працю в Україні. Визначення найманого працівника за трудовим законодавством України. Особливості правового регулювання: найманих працівників (залежна праця), працівників подібних до найманих (залежна праця з виконанням особливих державних функцій).

Поняття колективних відносин в сфері забезпечення правового регулювання трудових відносин. Соціально-управлінські та соціально-партнерські відносини в процесі реалізації норм трудового права.

Тема 10. Практика тлумачення і застосування норм приватного права, що регулюють житлові відносини

Поняття та правовий аналіз житлових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.

Передумови виникнення житлових правовідносин, їх види.

Елементи житлових правовідносин.

Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері житлових правовідносин.

Практика правозастосування у сфері регулювання приватних правовідносин даного виду.

Тема 11. Практика тлумачення та застосування норм приватного права, що регулюють відносини у сфері сімейного права

Проблема визначення місця сімейного права в системі права. Сімейне право та норми моралі. Сім'я як об'єкт правової охорони. Поняття «члена сім'ї» у законодавстві.

Підстави створення сім'ї. Шлюб як підстава створення сім'ї. Проживання жінки та чоловіка, які не перебувають у шлюбі між собою або в будь-якому іншому шлюбі, як підстава створення сім'ї (фактичні шлюбні відносини). Право особи на сім'ю.

Проблемні питання застосування сімейно-правових норм (оціночні поняття у сімейному праві, аналогія закону у сімейному праві, застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України тощо). Дія сімейного законодавства у часі.

1.2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Сучасні особливості корпоративного права та корпоративних правовідносин в Україні та провідних країнах світу

Поняття корпоративного права в суб'єктивному та об'єктивному значенні. Історичний розвиток корпорації як об'єднання осіб. Вплив капіталістичних відносин на появу та розвиток нових видів господарських товариств. Історія становлення корпоративного законодавства в Україні. Співвідношення корпоративного права з цивільним правом, господарським правом, трудовим правом, акціонерним правом. Джерела корпоративного права та їх характеристика. Роль та значення централізованих норм, корпоративного звичаю та корпоративного прецеденту в регулюванні корпоративних відносин. Методи корпоративного права. Місце науки та навчального курсу в системі загальних і спеціальних юридичних дисциплін, їх зв'язок з іншими правовими дисциплінами. Корпоративні відносини як предмет корпоративного права. Корпоративні правовідносини, як предмет корпоративного права. Характеристика складових корпоративних правовідносин. Зміст корпоративних правовідносин. Поняття корпоративних норм та їх класифікація.

Тема 2. Суб'єкти корпоративних правовідносин

Визначення загального складу суб'єктів корпоративного права та корпоративних правовідносин. Правовий статус юридичної особи як центрального учасника корпоративних відносин. Створення юридичних осіб в Україні. Компетенція органів державної влади, уповноважених здійснювати державну реєстрацію юридичних осіб. Порядок створення в Україні господарських товариств та виробничих кооперативів. Правовий статус

засновників юридичної особи - фізичних осіб, юридичних осіб, держави. Загальна характеристика та підстави припинення корпоративних відносин. Добровільне та примусове припинення корпоративних правовідносин.

Тема 3. Правове регулювання корпоративних прав в Україні

Поняття корпоративних прав в суб'єктивному значенні. Ознаки та форма корпоративних прав. Підстави набуття корпоративних прав. Особливості реалізації корпоративних прав держави. Суб'єкти управління корпоративними правами держави. Їх повноваження. Ведення реєстру державних корпоративних прав. Характеристика реалізації майнових та організаційних (особистих) прав учасників корпорацій: право на управління юридичною особою, право на одержання інформації, право на отримання частини прибутку юридичної особи, переважне право щодо придбання частки учасника, право на отримання відповідної частки активів у разі ліквідації юридичної особи.

Тема 4. Корпоративне управління

Поняття управління корпоративною організацією. Загальні принципи управління корпоративною організацією. Принцип законності, принцип централізації поточного управління, принцип колегіального вирішення стратегічних питань, принцип пріоритетності рішень органів управління, принцип плановості, принцип підзвітності і підконтрольності, принцип розподілу управлінських функцій, принцип добросовісності, принцип розумності, принцип додержання інтересів товариства, принцип відповідальності. Функції управління, як найбільш типові однорідні та чітко виражені види (напрями) управлінської діяльності, котрі слугують інтересам досягнення цілей управлінського впливу. Органи управління господарських товариств. Загальні збори акціонерів та загальні збори учасників як вищі органи управління господарських товариств. Скликання загальних зборів. Порядок проведення, структура та порядок складання протоколу загальних зборів. Правовий статус наглядової ради товариства. Склад наглядової ради. Основні принципи діяльності наглядової ради. Компетенція наглядової ради. Правління, як виконавчий орган господарських товариств. Склад правління та порядок його обрання (затвердження). Основні завдання та компетенція правління. Права та обов'язки членів правління. Ревізійна комісія товариства. Склад ревізійної комісії. Правове регулювання діяльності ревізійної комісії Цивільним, Господарським кодексами України та законами України «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства». Види перевірок і порядок складання висновків. Доцільність та необхідність створення ревізійної комісії в господарських товариствах та доцільність залучення аудиторів для перевірки фінансово-господарської діяльності.

2. ВИМОГИ ЩОДО ЗАСВОЄННЯ РІВНЯ ТА ОБСЯГУ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Компетентності відповідно до другого рівня вищої освіти ступеня магістр зі спеціальності 081 «Право»

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів. СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та

	функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування. СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.
--	---

Здобувачі другого рівня вищої освіти ступеня магістр зі спеціальності 081 «Право» повинні продемонструвати такі результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Знання, уміння, навички.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- теоретичні засади приватного права, концепції, напрями й основні проблеми його розвитку;
- теоретичні засади, концепції, напрями й основні проблеми удосконалення цивільного та господарського законодавства;
- тенденції та перспективи розвитку цивільного та господарського законодавства в умовах ринкової економіки і демократизації суспільства;
- основні наукові теорії науки цивільного права, господарського права;
- знання предмету, об'єктів та суб'єктів корпоративного права;
- норм щодо порядку створення та правового статусу юридичних осіб (підприємств, господарських товариств, виробничих кооперативів) в Україні;
- правової сутності корпоративних прав та основи їх реалізації;
- порядку формування та значення статутного капіталу юридичної особи;
- правового статусу та взаємодії органів управління юридичної особи;

уміти:

- правильно визначати проблеми приватноправових відносин, шляхи їхнього подолання;
- тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії приватного права;
- здійснювати наукові дослідження і забезпечувати освітній процес;
- тлумачити чинне законодавство України та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення та обґрунтовуючи доцільність використання або ж невикористання в конкретних ситуаціях.
- вміння обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію, застосовувати законодавство, що регулює суспільні відносини у галузі корпоративного права;

навички:

- здійснювати власні наукові дослідження з проблем, що входить до предмету начальних дисциплін;
- формувати власні поняття та користуватися ними;
- розуміти та давати оцінку науковим правовим проблемам;
- формувати правові висновки, пропозиції, рекомендації.

- використання інформаційних і комунікаційних технологій у корпоративних правовідносинах;
- розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування у корпоративних правовідносинах;
- здійснювати пошук та систематизацію норм права, які регулюють порядок створення та функціонування юридичних осіб (підприємств, господарських товариств, виробничих кооперативів) в Україні;
- визначати зміст повноважень органів управління юридичної особи та їх взаємодію;
- давати характеристику правовому статусу власникам корпоративних прав, залежно від їх участі в формуванні статутного капіталу та здійснення управління юридичною особою.

3. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

Атестація здобувачів вищої освіти (*далі – атестація*) здійснюється екзаменаційною комісією Національної академії внутрішніх справ (*далі – Академія*) після завершення теоретичної та практичної частини навчання на певному рівні або його етапі з метою встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю.

Атестація здійснюється відкрито і гласно.

Атестація комплексного екзамену з навчальних дисциплін «Приватне право: практика тлумачення і застосування», «Актуальні проблеми корпоративного права» здійснюється за екзаменаційними білетами, складеними у відповідності до навчальних програм. В екзаменаційному білеті містяться три теоретичних питання з навчальних дисциплін та практична ситуація.

Атестація проводиться екзаменаційною комісією відповідно до затвердженого розкладу роботи екзаменаційної комісії. Здобувачі вищої освіти почергово заходять до навчальної аудиторії та називають своє прізвище, ім'я та по батькові. З дозволу екзаменаційної комісії беруть екзаменаційний білет, аркуш із практичним завданням, аркуш усної відповіді та розпочинають готуватися до відповіді.

В аркуші усної відповіді здобувач вищої освіти, що проходить атестацію, повинен зазначити: прізвище та ініціали; номер екзаменаційний білету; питання з екзаменаційного білету та відповіді на них; після завершення написання відповідей – поставити особистий підпис.

Після завершення усної відповіді спеціальний аркуш усної відповіді із записами передається секретарю екзаменаційної комісії.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка здобувача вищої освіти складається із середньоарифметичного оцінок за кожну відповідь на питання та ситуативне завдання білету і обумовлюється:

- повнотою наданої відповіді на теоретичні питання та ситуативне завдання;
- логікою викладення, культурою мови;
- вмінням доводити думку та відстоювати власні позиції;
- впевненістю та переконливістю;
- здатністю аналітично мислити, вмінням робити порівняння та висновки.

Рівень компетентності та критерії оцінювання	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
<i>Високий (творчий):</i> Особа за результатами атестації виявила глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дала відповіді на поставлені питання, допускаючи деякі неточності.	90 – 100	A	відмінно
<i>Достатній (конструктивно-варіативний):</i> Особа за результатами атестації виявила міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, аргументовано дала відповіді на поставлені питання, допускаючи неточності і несуттєві помилки.	85-89	B	добре
<i>Достатній (конструктивний):</i> Особа за результатами атестації виявила достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, дала відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності.	75-84	C	
<i>Середній (репродуктивний):</i> Особа за результатами атестації виявила посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, дала мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності.	66-74	D	задовільно
<i>Достатній (репродуктивний):</i> Особа за результатами атестації виявила слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, дала неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, допускаючи суттєві помилки.	60-65	E	

<i>Низький (рецептивно-продуктивний):</i> Особа за результатами атестації виявила незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, допустила істотні помилки у відповідях на поставлені питання (Особа, що навчається має право на повторний підсумковий контроль).	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
<i>Низький (непродуктивний):</i> Особа за результатами атестації виявила незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах, допустила істотні помилки у відповідях на поставлені питання, незнання основних фундаментальних положень (особа, що навчається обов'язково повинна повторно вивчити навчальні дисципліни).	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисциплін

5. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ТА СИТУАТИВНИХ ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

Перелік контрольних питань формується відповідно до структури програм навчальних дисциплін і містить наступні питання:

ПРИВАТНЕ ПРАВО: ПРАКТИКА ТЛУМАЧЕННЯ І ЗАСТОСУВАННЯ

1. Поняття приватного права. Його відмінні ознаки від публічного права. Особливості регулювання приватних правовідносин в Україні.
2. Проблеми та перспективи правозастосування у сфері приватних правовідносин.
3. Поняття принципів приватного права та їх значення.
4. Прогалини в цивільному законодавстві: проблемні питання та шляхи їх подолання в умовах воєнного стану.
5. Суб'єкти цивільного права та учасники цивільних правовідносин.
6. Проблема індивідуалізації фізичної особи.
7. Поняття та правовий аналіз цивільних особистих немайнових правовідносин, їх сфера та межі регулювання. Передумови виникнення цивільних особистих немайнових правовідносин.
8. Поновлення порушеного особистого немайнового права. Право фізичної особи, особисте немайнове право якої порушено, на відшкодування шкоди.
9. Правове регулювання зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
10. Поняття та правовий аналіз правовідносин власності, їх сфера та межі регулювання. Передумови виникнення правовідносин власності, їх види.

11. Поняття та правовий аналіз спадкових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.
12. Поняття та правовий аналіз зобов'язальних правовідносин, їх сфера та межі регулювання. Види та елементи зобов'язальних правовідносин.
13. Порівняльно-правова характеристика спадкового договору, заповіту і договору довічного утримання.
14. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері правовідносин власності.
15. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері зобов'язальних правовідносин.
16. Поняття, підстави виникнення, сторони і зміст зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
17. Міжнародні трудові стандарти та їх ефективність в формуванні національного законодавства.
18. Сучасні наукові підходи до проблем єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин.
19. Об'єктивні та суб'єктивні чинники регулювання особливостей праці окремих категорій працівників.
20. Соціально-управлінські та соціально-партнерські відносин в процесі реалізації норм трудового права.
21. Мирні процедури вирішення трудових спорів між учасниками соціального партнерства.
22. Локаут та інші засоби захисту роботодавців від промислових акцій працівників.
23. Сучасні концепції забезпечення рівності в сфері праці
24. Проблема дитячої праці в сучасному світі.
25. Принципи справедливого найму та їх реалізація в практиці застосування норм трудового права.
26. Поняття та правовий аналіз житлових правовідносин, їх сфера та межі регулювання. Практика правозастосування у сфері регулювання житлових правовідносин.
27. Правове регулювання зобов'язань із створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
28. Правовий статус готельного, дачного фондів у контексті житлових правовідносин.
29. Особливості укладення окремих цивільно-правових договорів, які визначають порядок переходу права власності, користування на житло.
30. Регіональні програми забезпечення громадян житлом.
31. Сучасні підходи до післявоєнної відбудови та реконструкції житлової інфраструктури.
32. Спеціальний житловий фонд для внутрішньо переміщених осіб: проблеми правового регулювання та функціонування в сучасних умовах.

33. Проблеми та перспективи розвитку правового регулювання об'єднання співвласників багатоквартирного житлового будинку
34. Юрисдикційні та неюрисдикційні форми захисту житлових прав.
35. Поняття та правовий аналіз спадкових правовідносин, їх сфера та межі регулювання.
36. Еволюція спадкового права України (історико-правовий аспект).
37. Специфіка тлумачення ключових позицій приватного права у сфері спадкових правовідносин.
38. Порівняльно-правова характеристика спадкового договору, заповіту і договору довічного утримання.
39. Проблема визначення місця сімейного права в системі права. Сімейне право та норми моралі.
40. Сім'я як об'єкт правової охорони. Поняття «члена сім'ї» у законодавстві. Шлюб як підстава створення сім'ї.
41. Проблемні питання застосування сімейно-правових норм (оціночні поняття у сімейному праві, аналогія закону у сімейному праві, застосування до регулювання сімейних відносин Цивільного кодексу України тощо).
42. Актуальні питання сімейного права в умовах воєнного стану.
43. Актуальні питання правового регулювання сімейних правовідносин інших членів сім'ї та родичів.
44. Сучасні аспекти влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування в умовах воєнного стану.
45. Проблеми розвитку форм захисту прав та законних інтересів осіб.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КОРПОРАТИВНОГО ПРАВА

1. Проблеми сучасного розуміння поняття корпоративного права, його предмету та методів правового регулювання.
2. Поняття корпоративного права в суб'єктивному та об'єктивному значенні
3. Сучасна проблематика джерел корпоративного права. Поняття корпоративних норм та їх види.
4. Принципи створення корпоративних норм.
5. Співвідношення централізованих норм та корпоративних норм.
6. Корпоративні правовідносини: поняття та склад.
7. Суб'єкти корпоративних правовідносин.
8. Об'єкти корпоративних правовідносин.
9. Підстави набуття корпоративних прав: первинні, похідні.
10. Порядок проведення державної реєстрації юридичної особи.
11. Вимоги до оформлення документів, що подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи.
12. Право на управління юридичною особою.
13. Право на одержання інформації.
14. Право на отримання частини прибутку юридичної особи.

15. Підстави припинення корпоративних правовідносин.
16. Поняття дворівневої структури управління в господарських товариствах.
17. Особливості управління корпоративними правами держави.
18. Функції статутного капіталу.
19. Порядок створення акціонерного товариства
20. Виключні повноваження вищого органу акціонерного товариства.
21. Порядок скликання загальних зборів акціонерів.
22. Формування порядку денного загальних зборів акціонерів.
23. Повноваження наглядової ради акціонерного товариства.
24. Виконавчий орган акціонерного товариства, порядок обрання і повноваження.
25. Правовий статус корпоративного секретаря.
26. Поняття аудиту та порядок його проведення в акціонерних товариствах.
27. Порядок та умови нарахування і сплати дивідендів в акціонерних товариствах.
28. Механізм захисту прав міноритарних акціонерів.
29. Порядок погодження правочинів із заінтересованістю в акціонерних товариствах.
30. Порядок створення товариства з обмеженою відповідальністю.
31. Переважне право учасника товариства з обмеженою відповідальністю.
32. Повноваження вищого органу управління товариства з обмеженою відповідальністю.
33. Порядок формування та компетенція виконавчого органу управління товариства з обмеженою відповідальністю.
34. Умови та порядок зменшення статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.
35. Умови та порядок збільшення статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю.
36. Звернення стягнення на частку учасника товариства з обмеженою відповідальністю.
37. Відмінності між товариством з обмеженою та додатковою відповідальністю.
38. Актуальні питання правового статусу командитного товариства.
39. Права та обов'язки вкладників командитного товариства.
40. Актуальні питання правового статусу повного товариства.
41. Порядок виключення учасника з повного товариства.
42. Відмінності між повним товариством та командитним товариством.
43. Порядок створення виробничого кооперативу.
44. Органи управління виробничим кооперативом.
45. Відмінності між виробничим кооперативом та товариством з обмеженою відповідальністю.

СИТУАТИВНІ ЗАВДАННЯ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

Завдання 1

Власник будинку Черненко В.Н. передав за договором житлового найму одну з кімнат сім'ї Корбут строком на три роки. Згідно з умовами договору Корбути не мають права грати на музичних інструментах, користуватися магнітофоном, поки вони проживають у будинку Черненко В.Н., але через 2 роки, коли дочці Корбут виповнилось 5 років, спеціалісти виявили в неї музичні здібності, батьки придбали фортепіано і записали її до музичної школи. Черненко В.Н. пред'явив позов до наймача про розірвання договору житлового найму на підставі того, що останній порушив умови договору.

Яке рішення повинен ухвалити суд?

Завдання 2

Колишнє подружжя Іванових, вимушене проживати після розлучення у одній квартирі у Львові, перебували у неприязних відносинах. Після сварки Іванова надіслала близьким родичам колишнього чоловіка телеграми, в яких повідомляла про його смерть.

Коли прибулі до Львова із Києва, Одеси, Донецька та інших міст України родичі виявили, що Іванов живий та здоровий, вони звернулись до адвоката із питанням: *чи є в них юридичні підстави вимагати від Іванової відшкодування понесених ними витрат на авіа білети, таксі, проживання у готелі та харчування, а також заподіяної моральної шкоди?*

Завдання 3

Дача Фролова протягом зими була двічі пограбована невідомими особами. Після закінчення чергового дачного сезону Фролов переніс найбільш цінні речі у темну комору і на горище. При цьому у коморі він встановив саморобний капкан на великого звіра, а на горищі змайстрував пристрій, з допомогою якого із 3-метрової висоти падало тяжкий кусок дерева при доторканні до покладаних на горищі речей.

У січні Фролова викликали до поліції, де йому було запропоновано дати пояснення по факту заподіяння тяжких тілесних ушкоджень громадянину Крюкову, який був виявлений на горищі дачі із зламаним хребтом та відмороженими ногами. Як з'ясувалось згодом, дві попередні крадіжки майна Фролова були також вчинені Крюковим. По даному факту була порушена кримінальна справа, але згодом вона була закрита згідно із передбаченими кримінально-процесуальним законодавством підставами.

Крюков, визнаний інвалідом 1 групи, звернувся до Фролова з позовом про відшкодування шкоди, завданої втратою працездатності у зв'язку з отриманою травмою.

Чи підлягає позов Крюкова задоволенню?

Завдання 4

За проханням свого приятеля Майорова, Васін погодився перевезти на своїй легковій автомашині придбаний Майоровим кольоровий телевізор. По дорозі Васін не справився з керуванням і машина перекинулася. Водій не постраждав, а телевізор, який поклали у багажник, виявився повністю розбитим.

Майоров вимагав від Васіна відшкодування вартості розбитого телевізора. Васін не погодився з такою вимогою оскільки, на його думку, він намагався надати Майорову суто приятельську послугу. Будь-який договір вони не укладали, грошей за перевезення телевізора він не отримував, а тому ніяких зобов'язань між ними не виникло. До того ж у зв'язку з аварією поніс збитки не тільки Майоров, але й він, Васін, оскільки на ремонт машини йому прийдеться витратити суму, значно більшу, ніж вартість телевізора.

Як повинен бути вирішений спір?

Завдання 5

Казарова та Баронов підписали згоду, у відповідності з якою Баронов зобов'язався вступити у шлюб із Казаровою при умові, що вона зареєструє його проживання у своїй квартирі. Договором була передбачена неустойка за відмову виконати зобов'язання вступити у шлюб, яку Баронов повинен був виплатити у випадку, якщо реєстрація шлюбу не відбудеться протягом 3 місяців із дати оформлення його проживання у квартирі Казарової. Оскільки реєстрація шлюбу у встановлений строк не відбулась, посилаючись на те, що затримка була викликана його хворобою, а також чергою у органах РАЦСу. До того ж він не відмовляється вступити у шлюб і зробити це у найближчий час.

Казарова пред'явила в суд позов про стягнення неустойки.

Вирішіть справу.

Завдання 6

Перебуваючи у відрядженні, Сідоров вирішив зупинитись у місцевому готелі. Адміністратор готелю відмовив Сидорову у заселенні, посилаючись на майбутню значну завантаженість готелю через проведення шахового турніру в їх місті. Крім того, діючими правилами надання готельних послуг встановлена можливість пріоритетного заселення готелів окремими категоріями громадян. Зокрема, готелем укладений договір із місцевою адміністрацією про першочергове заселення осіб, які приїхали до міста за запрошенням адміністрації. Сідоров категорично не погодився із думкою адміністратора готелю, припускаючи, що готель зобов'язаний посилити його при наявності вільних номерів. Оскільки інший готель у місті відсутній, Сідоров звернувся зі скаргою на дії адміністратора готелю до відділу по захисту прав споживачів.

Чи підлягає скарга задоволенню ?

Завдання 7

Сидоренко опублікував на OLX оголошення про запрошення на роботу няні для дитини. В оголошенні зазначалося, що це має бути жінка, від 30 до 50

років, з медичною або педагогічною освітою, без шкідливих звичок. Матвеева відгукнулася на оголошення та прийшла на співбесіду до Сидоренка. Сидоренко не запропонував Матвеевій роботу, адже вона йому не сподобалась. Матвеева звернулася із вимогою взяти її на роботу, оскільки вона відповідає усім переліченим в оголошенні критеріям. А отже, на її думку, Сидоренко зобов'язаний взяти її на роботу.

Чи виникло зобов'язання між Сидоренко та Матвеевою?

Завдання 8

За договором майнового найму Голохвастов передав Сірку на три роки гараж. За погодженням із Голохвастовим Сірко обклав гараж цеглою, провів світло і воду. Через рік Голохвастов продав гараж Балаганову, який зажадав, щоб Сірко негайно звільнив гараж. Наймач звільнити гараж відмовився і в свою чергу зажадав від Балаганова відшкодування витрат, пов'язаних із переобладнанням гаража. Ці вимоги Балаганов відхилив, посилаючись на те, що згоди на переобладнання він не давав.

Вирішіть спір. Чи правомірні вимоги Балаганова ?

Завдання 9

Гр. Сімко взяв на прокат “домашній кінотеатр” і вніс при цьому плату за 6 місяців. Через місяць невідомі злодії вчинили квартирну крадіжку викравши при цьому і “домашній кінотеатр”. Організація з прокату почала вимагати від Сімко відшкодування вартості переданого у прокат майна. Сімко відмовився і в свою чергу зажадав повернути йому плату прокату за 5 місяців.

Чиї вимоги правомірні ?

Завдання 10

Два столяри домовилися з Дегтярьовим про будівництво на його дачі дерев'яного гаража до 1 червня. Вартість робіт була визначена в письмовому документі, який сторони назвали "трудовим договором". У ньому також були визначені всі умови, що характеризують будівлю (розмір гаража, матеріал фундаменту, залізна крівля тощо). Матеріали для будівництва зобов'язувався надати Дегтярьов до 10 травня, що і було виконано.

Столяри до роботи приступили вчасно, і вже 28 травня майже всі роботи були завершені. 29 травня залишилось лише повісити ворота. Вони повідомили Дегтярьову, що 30 травня він може приїхати прийняти роботу.

В ніч з 28 на 29 травня від удару блискавки гараж повністю згорів. Дегтярьов, який приїхав зранку 2 червня для прийняття роботи, побачив лише фундамент та невстановлені ворота. Вважаючи, що між ним та столярами був укладений договір підряду, Дегтярьов відмовився оплатити виконані роботи і вимагав безкоштовного будівництва нового гаража з матеріалів столярів. Столярі вважали, що оскільки роботи були виконані повністю (крім встановлення воріт), то вони мають право на винагороду, а який саме у них

укладений договір, вони не знають. Їх цікавив лише розмір винагороди, з яким вони були повністю згодні.

В чому відмінність між: трудовим договором та договором підряду? Вирішіть спір.

Завдання 11

Зимою Котов купив у Чашкіна дачу. Коли в травні він привіз на дачу свою родину, то виявив, що в двох кімнатах уже поселився Сидоров з сім'єю. Сидоров повідомив, що літом минулого року він уклав з Чашкіним договір оренди двох кімнат в дачному будинку терміном на 3 роки і заплатив наперед всю орендну плату, хоча письмового договору з Котовим не має.

Котов звернувся з претензіями до Чашкіна, але останній заявив, що Котов знав про те, що Чашкін систематично здавав дачу в оренду і не задавав йому питань відносно наявності орендарів. Крім того, як він зрозумів, Котова цікавило оформлення правоустановчих документів, а користуватися дачею він не збирався, так як постійно проживає з сім'єю за кордоном. Саме тому в їх договорі була відсутня вказівка на термін передачі дачі.

Вирішіть спір. Чи правомірні пояснення гр. Чашкіна? Як вправі захистити свої права Котов ?

Завдання 12

Повертаючись додому з роботи, пожежник Т. побачив, що з-під дверей магазину, що належить ТОВ «Весна», йде густий дим. Оскільки в магазині ніхто не відповідав на крики Т., останній вибив вітрину магазину, загасив пожежу і врятував непритомну прибиральницю магазину С., через недопалок цигарки якої виникла пожежа.

ТОВ «Весна» пред'явила вимогу до Т. про відшкодування шкоди, завдану знищенням вітрини, посилаючись на те, що товариство не уповноважувало Т. на вчинення зазначених дій. Т. в свою чергу зазначив, що рятувати чуже життя та майно від пожежі - його службовий обов'язок, тому ці відносини взагалі не можуть регулюватися цивільним правом, адже є трудовими. Т. вважав, що, ТОВ «Весна» зобов'язано відшкодувати шкоду, завдану його здоров'ю, адже, рятуючи життя і майно інших від пожежі, Т. ушкодив руку і зазнав опіків, на лікування яких витратив 5000 грн.

Чиї вимоги є правомірними? Вирішіть справу по суті

Завдання 13

На день смерті спадкодавця Григоренко залишилось спадкове майно: житловий будинок, в якому зі спадкодавцем проживала його рідна сестра. Спадкоємці за законом першої черги – троє дітей спадкодавця.

У зв'язку з тим, що житловий будинок був колись спадщиною батьків спадкодавця та його рідної сестри, та враховуючи, що тривалий час рідна сестра надавала необхідну допомогу спадкодавцеві, який через тяжку хворобу був в безпорадному стані, двоє із спадкоємців за власним бажанням та взаємною

згодою вирішили змінити існуючий порядок закликання до спадщини та включити до своєї черги рідну сестру спадкодавця.

Чи можлива така зміна черговості у праві на спадкування? Дати своє пояснення та визначити частки спадкоємців у спадковому майні у разі такої зміни?

Завдання 14

Після смерті Худякова залишилось майно, що складалось із автомашини, одягу, предметів домашнього вжитку та грошового внеску в сумі 2 000 доларів, який знаходився в банку. Дружина, віком 50 років, та повнолітня дочка проживали однією сім'єю з Худяковим, а його дорослий син із своєю сім'єю – окремо. Дружина та дочка померлого вважали, що синові, який проживає окремо, нічого із спадкового майна не належить.

Чи обґрунтований такий погляд? Як повинно бути розділене спадкове майно?

Завдання 15

Уділов придбав у Сазанова жилий будинок за договором купівлі-продажу. Договір був нотаріально посвідчений, однак не був зареєстрованим у встановленому порядку.

Через чотири роки після вчинення правочину купівлі-продажу Уділів помер, залишивши заповіт на будинок на користь сина від першого шлюбу. Однак жінка померлого вважала, що заповіт не може бути виконаний, оскільки Уділов не набув права власності на будинок за життя.

Стурбований тим, що сталося, спадкоємець звернувся до Сазанова і прохав його підтвердити при необхідності факт продажу будинку його батьку. Сазанов не оспорував цього і готовий був дати необхідне підтвердження цього.

Між жінкою Уділова та його сином виникли також суперечки з приводу розподілу вкладів та іншого майна. Уділова вважала, що її чоловік, залашивши заповіт на будинок, тим самим виявив намір передати сину тільки будинок і нічого із іншого майна передавати не збиралась. Син же вважав, що будинок повинен бути йому переданий також з іншим майном батька.

Спір, що виник між спадкоємцями був переданий на розгляд суду.

Яке рішення повинен ухвалити суд?

Завдання 16

Засновники - фізичні особи на установчих зборах прийняли рішення про заснування юридичної особи, повне найменування якої є Корпоративне підприємство «Корпорація». Однак, державний реєстратор відмовився реєструвати таку юридичну особу, зазначивши, що чинне законодавство не передбачає такої організаційно-правової форми господарювання, як «корпоративне підприємство».

Питання:

1. Чи правомірні дії державного реєстратора?

2. Чи може бути створено юридичну особу такої організаційно-правової форми, як «корпоративне підприємство»?

3. Який нормативно-правовий акт визначає поняття «організаційно-правова форма господарювання»?

Завдання 17

ТОВ «Мрія» та Григоренко К.І. вирішили створити ТОВ «Мрія+». На загальних зборах засновників були вирішені питання щодо найменування нової юридичної особи, її місцезнаходження та складу засновників, суми статутного капіталу, його формування та часток учасників. На зборах був затверджений статут ТОВ «Мрія+», призначено керівника виконавчого органу та уповноважено його звернутись до відділу державної реєстрації з метою проведення державної реєстрації ТОВ «Мрія+». Керівник виконавчого органу ТОВ «Мрія+» подав державному реєстратору наступні документи: протокол загальних зборів засновників (учасників) ТОВ «Мрія+» про створення товариства, 2 паперових примірника статуту ТОВ «Мрія+» та заяву для проведення державної реєстрації. Проте державний реєстратор відмовив в проведенні державної реєстрації.

Питання:

Чи правомірно вчинив державний реєстратор?

Завдання 18

Учасник ТОВ «Капітал» Левченко М.А. вирішив відчужити належну йому частку в статутному капіталі товариства своєму племіннику шляхом укладання договору дарування. Однак, інший учасник товариства Ребров А.П. заперечив проти цього, оскільки племінник Левченка М.А. не є учасником товариства, та почав вимагати відчуження частки Левченка М.А. на його користь, вважаючи, що реалізує своє переважне право на придбання частки учасника, який її відчужує.

Питання:

Чи правомірними є вимоги Реброва А.П.?

Завдання 19

На початку свого існування командитне товариство складалось з чотирьох осіб: громадян Марченка і Ільченка (повних учасників), а також громадян Підгорного і Шкловського (вкладників). Згодом, виникли непорозуміння особистого характеру і Марченко разом із Підгорним та Шкловським вийшли із складу товариства. Ільченко, навпаки, мав намір у будь-якому разі продовжити комерційну діяльність. Зібравши необхідні документи він звернувся до органу державної реєстрації із проханням зареєструвати відповідні зміни, але йому було відмовлено. Більш того, виникло питання про ліквідацію товариства як такого.

Питання:

1. Чи правомірна відмова органу державної реєстрації?

2. Які дії і в який термін має здійснити Ільченко щоб продовжити комерційну діяльність? Дайте обґрунтовану відповідь.

Завдання 20

150 фізичних осіб прийняли рішення про заснування товариства з додатковою відповідальністю (ТДВ). Цим рішенням вони затвердили статут ТДВ, в якому передбачили, що статутний капітал ТДВ становить 150 гривень, а внесок кожного з учасників ТДВ становить суму в розмірі 1 гривня. Коли засновники подали державному реєстратору відповідні документи для реєстрації ТДВ, державний реєстратор відмовив у реєстрації ТДВ, мотивуючи, що статутний капітал є занадто малим для того, щоб гарантувати інтереси його кредиторів. Засновники звернулись до суду з вимогою примусити державного реєстратора зареєструвати ТДВ.

Питання:

- 1. Яке рішення має прийняти суд?*
- 2. Які переваги є у товариства з додатковою відповідальністю перед товариством з обмеженою відповідальністю, які б спонукали засновників створювати товариства з додатковою відповідальністю, а не товариства з обмеженою відповідальністю? Якщо таких переваг немає, то для чого законодавство передбачає цю організаційно-правову форму господарювання?*

Завдання 21

Четверо фізичних осіб вирішили створити господарське товариство, яке б займалося виробництвом меблевої продукції.

Який вид товариства є найбільш оптимальним, якщо засновники бажають урахувати такі фактори: незначні вимоги до розміру статутного капіталу; мінімальний ризик для приватного майна учасників товариства у разі негараздів в його діяльності; відсутність в учасників обов'язку персональної участі в діяльності товариства; можливість формування виконавчого органу не лише з учасників товариства, а й з найманих працівників.

Дайте фахову відповідь та обґрунтування з посиланням на чинне законодавство.

Завдання 22

ПАТ «Новотех», власниками простих акцій якого є 5 000 осіб, прийняло рішення про проведення чергових загальних зборів акціонерів та в повідомленні про проведення зборів вказало адресу, за якою акціонери можуть ознайомитись з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного зборів. Акціонер Юр'єв А.В., який проживає в іншій області, надіслав листа до ПАТ «Новотех» з вимогою надіслати йому документи для ознайомлення на його електронну скриньку. Однак, ПАТ «Новотех» відмовив йому в цьому, вказавши на відсутність в статуті товариства положень, які б дозволяли таким чином надавати документи для ознайомлення.

Питання:

Чи правильно вчинило ПАТ «Новотех» ?

Завдання 23

Учасники повного товариства «Петренко В.І. та компанія» вирішили доручити вести справи учаснику Петренко В.І. Однак, згодом учасник повного товариства Савченко В.П., підозрюючи, що Петренко В.І. веде справи товариства неналежним чином та переслідує лише власні інтереси, почав вимагати скасування виданого Петренку В.І. доручення на ведення справ. Однак, інші учасники більшістю голосів цієї вимоги не підтримали.

Питання:

Чи вважається за таких умов доручення, видане Петренку В.І., на ведення справ товариства скасованим?

Завдання 25

Акціонер ПАТ «Юність» Іванченко В.В. вирішив відчужити належні йому акції Каліщук І.П. Після набуття права власності на акції Каліщук І.П. дізнався, що Іванченко В.В., не будучи вже власником акцій, отримав по ним дивіденди. Звернувшись з листом до ПАТ «Юність» про виплату дивідендів, Каліщук І.П. отримав відмову. Обґрунтовуючи відмову у виплаті Каліщук І.П. дивідендів, ПАТ «Юність» вказало на те, що відчуження акцій Іванченком В.В. відбулось після складання переліку осіб, що мають право на отримання дивідендів, а тому, саме Іванченко В.В. мав право їх отримати.

Питання:

Чи правомірними є вимоги Каліщука І.П.

Завдання 25

Під час проведення загальних зборів акціонерів ПАТ «Рембудтехніка» одним з акціонерів було надано пропозицію про включення до порядку денного питання щодо заслуховування інформації про використання коштів, наданих для здійснення будівництва нового цеху товариства. Однак, голова зборів відмовив акціонеру, навіть не поставивши на голосування цю пропозицію щодо включення зазначеного питання до порядку денного.

Питання:

Чи правомірними є дії голови загальних зборів акціонерів?

Завдання 26

Учасники ТОВ «Будінвест» вирішили провести загальні збори для вирішення питань зміни основних напрямків діяльності товариства. Проте, двоє учасників, які сукупно володіють 50% голосів, не заперечуючи проти проведення загальних зборів, заявили про неможливість їх бути в місці проведення зборів та запропонували надати свої рішення щодо питань порядку денного в письмовому вигляді.

Питання:

Чи можливим є проведення загальних зборів учасників в такий спосіб?

Завдання 27

Петренко С.І. та Єременко В.Т., які сукупно володіють 7% акцій статутного капіталу ПАТ «Альянс», звернулись за 15 днів до проведення загальних зборів акціонерів про включення до порядку денного загальних зборів питання щодо викупу акцій та питання щодо обрання Петренка С.І. на вакантну посаду члена наглядової ради товариства. Проте, наглядова рада відмовила включити ці питання до порядку денного загальних зборів.

Питання:

Чи правомірною є відмова наглядової ради товариства?

Завдання 28

В процесі розгляду справи в господарському суді представляти інтереси позивача ТОВ «Спектор» звернулись керівник виконавчого органу – директор товариства Тимошенко С.Р. та юрисконсульт товариства Федур П.Л., пред'явивши в судовому засіданні службові посвідчення. Однак, господарський суд відмовив їм в представленні інтересів товариства.

Питання:

Чи правомірно вчинив господарський суд?

Завдання 29

Громадянин Костенко вирішив одноосібно створити господарське товариство, але перш ніж приступити до виконання свого задуму він звернувся за консультацією до юриста.

Питання:

1. Чи передбачена чинним законодавством можливість створення господарського товариства однією особою?

2. Якими нормативно-правовими актами це визначається?

Завдання 30

Голова правління ПАТ «Добродій» Іванов А.О. подав заяву про звільнення з займаної посади за власним бажанням. Наглядова рада товариства вирішила задовольнити заяву Голови правління та звільнити з займаної посади, призначивши на неї Сидорова Є.П., який був до цього начальником фінансового відділу ПАТ «Добродій». Про прийняте рішення наглядова рада вирішила повідомити загальні збори акціонерів згодом під час їх проведення.

Питання:

Чи правомірно вчинила наглядова рада та чи є для акціонерів підстави оскаржити рішення наглядової ради товариства?

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ (ЛІТЕРАТУРА)

1. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 448 с.
2. Цивільне право (особлива частина). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2022. 640 с.
3. Цивільне право України: підручник. 3-є вид., перероб. і доп. У 2 частинах / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.). Ч. 1. Загальна. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 796 с.
4. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України. Станом на 15.09.2021 / за заг. ред. В.Теремецького. К. : Професіонал, 2021. 1158 с.
5. Актуальні проблеми приватного права : навчальний посібник / кол. авт. : І. В. Чеховська, Ю. Ю. Рябченко, В. А. Миколаєць та ін.; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 306 с.
6. Вступ до приватного права: навчально-методичний посібник / за ред. проф. Є. О. Харитонova. Одеса: Фенікс, 2019. 200 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 806 с.
8. Сімейне право України: підручник / Т.В. Боднар, В.С. Гопанчук, О.В. Дзера та ін.; за заг. ред. Т.В. Боднар та О.В. Дзери. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 520 с
9. Правове регулювання трудових правовідносин [Текст] : навч. посіб. / [авт. кол.: О. В. Веренкіотова, А. Л. Калінюк Б. В. Кирдан та ін.] ; за заг. ред. Б. В. Кирдана. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. – 431 с.
10. Вакарюк Корпоративне право [Текст] : навч.-метод. посіб. / Л. В. Вакарюк, Н. Д. Гетьманцева; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці: ЧНУ : Рута, 2024. - 223 с.
11. Корпоративне право (у таблицях і схемах) [Текст] / [Ю. О. Гладько та ін.] ; за заг. ред. проф. О. С. Яворської ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Юрид. ф-т, Каф. інтелект. власності, інформ. та корпорат. права. - Дрогобич : Коло, 2023. - 470 с.
12. Кологойда О.В. Корпоративне право Європейського Союзу [Текст] : підручник / О. В. Кологойда, О. В. Гарагонич, Л. М. Дорошенко ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. - Київ : Ліра-К, 2023. - 391 с.
13. Корпоративне право крізь призму судової практики [Текст] : [колект.] монографія / [І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.] ; за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. - Харків : ЕКУС, 2021. - 510 с.
14. Швидка Т. І. , Давидюк О. М. Копроративне право : навч. посіб. Х.: Право, 2021. 104 с.
15. Смітюх А.В. Корпоративне право [Текст] : метод. рек. до вивч. навч. дисципліни : для студентів ден. (заоч.) від-ня екон.-прав. ф-ту : спец.: 081 "Право" : рівень вищ. освіти: 2-ий (магістер.) / А. В. Смітюх ; Одес. нац. ун-т ім.

І. І. Мечникова, Екон.-прав. ф-т, Каф. адмін. та госп. права. - Одеса : Фенікс, 2020.
128 с.